

BÖYÜK MÜHƏNDİS (TƏMİR-BƏRPA XİDMƏTİ) VƏZİFƏSİ ÜZRƏ MÖVZULAR

1. "Energetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu
2. "Qaz təchizatı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu
3. Qaz paylayıcısı tərəfindən qaz təchizatının ümumi şərtlərini təyin edən Qaydalar
4. Qazdan istifadə Qaydaları üzrə:
 - İstehlakçıların hüquqları, vəzifələri;
 - Qazpaylayıcının hüquq və vəzifələri;
 - Qaz şəbəkəsinə qoşulma və ayrılma şərtləri;
 - İstehlakçılara verilən qazın keyfiyyəti, təzyiqi və təchizatının etibarlılığı;
 - Qaydaların yerinə yetirilməsinə dövlət nəzarəti və bu nəzarəti yerinə yetirən orqanlar barədə;
 - Qaz qurğularının qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulması, istismara qəbulu və istismarı qaydaları;
 - Qaz sayğaclarının quraşdırılması və istismarı qaydaları;
 - Təbii qazdan istifadə zamanı təhlükəsizliyin təmin edilməsi şərtləri.
5. Qaz təsərrüfatında təhlükəsizlik Qaydaları
 - Təbii qazın tərkibi, onun fiziki və kimyəvi xüsusiyyətləri;
 - İstismarda olan qaz kəmərləri və avadanlıqlarının təzyiqlərə, təyinatına, çəkiliş növünə və xidmətinə görə təsnifatı;
 - Qaz sızmalarının aşkar edilməsi və aradan qaldırılması üsulları;
 - Qaz kəmərləri və onların üzərində quraşdırılmış avadanlıqların xarakteristikası və təyinatı;
 - Qaz kəmərləri və avadanlıqlarının istismarı, onlara texniki xidmət göstərilməsinin qaydaları və təsnifatı;
 - Qaztənzimləyici və qoruyucu avadanlıqlar, onlara qoyulan tələblər, istismar qaydaları, onlara texniki xidmətin növləri və icra edilməsi qaydaları;
 - Qaz təhlükəli işlərin icrası, onların növləri, sənədləşməsinə olan tələblər və şərtlər;
 - Qəza-bərpa işlərinin icrası qaydaları, qoyulan tələblər, onların icrası zamanı tələb olunan təhlükəsizlik tədbirləri;
 - Qaz kəmərləri və avadanlıqlarının istismarına aid normativlər, standartlar, təhlükəsizliyə aid tələblər;
 - Qazpaylayıcı stansiyalar, məntəqələr və qurğuların təzyiqə, təyinatına və növünə görə təsnifatı. Onların funksiyaları;
 - Qəza-dispetçer xidmətinin təşkili. Onun təyinatı və funksiyaları;
 - Qaz kəmərlərinin tikintisi və quraşdırılmasına dair tələblər, boru və materiallar;
 - Qaz təsərrüfatında çalışan fəhlə və qulluqçuların biliklərinin yoxlanılması və müxtəlif növ işlərin icrasına icazə verilməsi;
 - Xarici və daxili qaz kəmərləri, onlara qoyulan texniki tələblər və istismar qaydaları;
 - Qeyri-metal materialdan inşa edilmiş qaz kəmərləri, onlara qoyulan texniki tələblər və istismarı;
 - Qaynaq işlərinin görülməsi və keyfiyyətinə nəzarət;
 - İzolyasiya işlərinin görülməsi qaydaları və keyfiyyətinə nəzarət;
 - Qaynaq işləri zamanı istifadə olunan qaz balonları, onlardan təhlükəsiz istifadə qaydaları;

- Yeni inşa edilmiş qaz kəmərləri və avadanlıqlarının istismara qəbulu qaydaları və onların istismarda olan qaz kəmərlərinə qoşulmasına aid tələblər;
- Texnoloji proseslərin avtomat idarəedilmə sistemi qurğularının istismarı;
- Xüsusi təbii və iqlim şəraitində qaz təchizatı sistemlərinin tikintisi və istismarı zamanı görülməli olan tədbirlər;
- Yeraltı qaz kəmərlərindən müxtəlif kommunikasiyalara qədər olan məsafələr barədə məlumatlar;
- Qaynaq tikişlərinə olan tələblər və onların yoxlanılması;
- Qaz kəmərlərinin möhkəmliyə və kipliyə sınaq normaları;
- Qaz xidməti müəssisələrində qaz təsərrüfatına cavabdeh şəxslərin təyin edilməsi və bu barədə nümunəvi qaydalar;
- Qaz təsərrüfatına cavabdeh şəxslərin hüquq və vəzifələri;
- Baş verə biləcək qəza hadisələrinin qarşısının alınması planlarının işlənilib hazırlanması üçün göstərişlər;
- Yanar qazların təhlükəsizliyinə olan tələblər;
- Qaz cihazlarından təhlükəsiz istifadə qaydaları.

6. "Texniki təhlükəsizlik haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu

7. Azərbaycan neft sənayesində əməyin mühafizəsinin vahid idarəetmə sistemi

- Qaynaq işlərinin icrası zamanı təhlükəsizlik tədbirləri;
- Qaz təhlükəli işlərin icrası zamanı təhlükəsizlik tədbirləri;
- Qaz təhlükəli işlərin icrası zamanı istifadə olunan alətlər;
- 3 pilləli nəzarət jurnalının aparılmasının məqsədi və işlənməsi;
- Qaz təhlükəli işlərin görülməsinə buraxılan işçilər barədə;
- Qaz təsərrüfatında peşə xəstəlikləri barədə.

8. Qaz təchizatında mühafizə zonaları və təhlükəsizlik Qaydaları;

- Qaz kəmərlərinin mühafizə zonalarının təsnifatı;
- Qaz kəmərlərinin mühafizə zonalarının təzyiqa görə məsafələri;
- Xarici qaz kəmərlərinin mühafizəsi;
- Qaztənzimləyici məntəqələrin və qurğuların mühafizə zonaları;
- Mayeləşdirilmiş qazların balon və çən qurğularının mühafizə və qoruq zonaları və onların qorunması qaydaları.

9. "Yanğın təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu

- Obyektlərdə yanğın təhlükəsizliyinə cavabdeh şəxslər;
- Yanğından mühafizə vasitələri və onlardan istifadə qaydaları;
- Qazpaylayıcı stansiyalarda və məntəqələrdə yanğından mühafizə tədbirləri;
- Qaz təsərrüfatında yanğınların baş vermə səbəbləri.

ƏDƏBİYYAT:

1. "Energetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu
2. "Qaz təchizatı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu
3. Qaz paylayıcısı tərəfindən qaz təchizatının ümumi şərtlərini təyin edən Qaydalar *Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 31.05.1999-cu il tarixli 87 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.*
4. Qazdan istifadə Qaydaları *Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 12.05.2011-ci il tarixli 80 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.*
5. Qaz təsərrüfatında təhlükəsizlik Qaydaları *SSRİ Dövlətdağnəzarət Komitəsi – 1979-cu il (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 12.05.2018-ci il tarixli 80 sayılı qərarına əsasən qüvvədədir).*
6. "Texniki təhlükəsizlik haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu
7. Azərbaycan neft sənayesində əməyin mühafizəsinin vahid idarəetmə sistemi *Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən 10.06.1997-ci il tarixində imzalanmışdır – 313 İQ*
Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 21.07.1999-cu il tarixli 103 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.
8. Xoşbəxt Yusifzadə "İşçilərin sağlamlığı və Əməyin təhlükəsizliyi". Soraq kitabı. SOCAR. Bakı, 2010
9. "Yanğın təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu
10. Ə.Məlikov, Ə.İsmayilov, S.Rəsulov. Qaz təsərrüfatının istismarı. Bakı, 2008
11. Ə.Hacıyev. Qaz təsərrüfatında texniki istismar, əməyin mühafizəsi, yanğın təhlükəsizliyi, ətraf mühitin mühafizəsi qaydalarına və beynəlxalq standartların tətbiqinə dair 1000 sual-1000 cavab. Bakı- 2017

1. Qaz tənzimləyicilərə texniki baxış hansı müddətlərdə keçirilməlidir?

- A) Baş mühəndis tərəfindən təsdiq edilmiş qrafikə əsasən 6 ayda 1 dəfə
- B) Baş mühəndis tərəfindən təsdiq edilmiş qrafikə əsasən ayda 1 dəfə
- C) İldə 2 dəfə
- D) Hər 3 ayda 1 dəfə olmaqla
- E) Baş mühəndis tərəfindən təsdiq edilmiş qrafikə əsasən 6 ayda 2 dəfə

2. Qaz kəmərlərinin istismara buraxılması hansı sənədlər əsasında həyata keçirilir?

- A) İstismara qəbul aktı və texniki icra sənədləri
- B) Layihə-smeta sənədləri
- C) Texniki şərtə əsasən icra olunmuş layihə-smeta sənədləri
- D) Kipliyə və möhkəmliyə sınaq aktları
- E) Alqı-satqı müqaviləsi

3. Qaz kəmərlərinə şurf açma yolu ilə texniki baxış hansı müddətlərdə həyata keçirilir?

- A) 6 aydan bir
- B) 1 ildə 1 dəfə
- C) 2 ildə 1 dəfə
- D) 3 ildə 1 dəfə
- E) 5 ildə 1 dəfə

4. İstismara qəbul edilmiş qaz kəməri 6 aydan artıq müddətdə istismara verilmədikdə hansı tələblər qoyulur?

- A) Yenidən möhkəmliyə sınaq olunmalıdır
- B) Yenidən üfürülməlidir
- C) Yenidən istismara qəbul sənədləri doldurulmalıdır
- D) Yenidən kipliyə sınaq olunmalıdır
- E) Yenidən texniki icra sənədləri tərtib olunmalıdır

5. Dövrələmə qaz kəmərlərində (baypaslarda) ardıcıl olaraq neçə bağlayıcı qurğu olmalıdır?

- A) 1 ədəd
- B) 2 ədəd
- C) 3 ədəd
- D) 5 ədəd
- E) 4 ədəd